

30 pct. Specielt de direkte og deraf afledte efterspørgselsvirkninger i de bagvedliggende erhverv til fiskeriet må dog formodes at være store, men der foreligger ingen oplysninger herom. Samlet set må fiskesektorens direkte og indirekte andel af BFI formodes at være 50 – 60 pct.»

– Við hesum kemur Gørtz-frágreiðingin til á leið sama úrslit, sum eg komi til, munurin er bara tann, at teirra er ein meting, meðan mitt er ein útrokning, sigur Magni Laksáfoss.

EITT 13-TAL

Erik Gørtz, sum frágreiðingin er uppkallað eftir, var eisini vegleiðari, tá Magni Laksáfoss skrivaði sína serritgerð í búskaparfrøði í 1998. Hann fekk 13 fyrri serritgerðina, har hann eisini fyrstu ferð brúkti sín umstridda myndil, ið setir tær valutaskapandi vinnurnar í eina serstöðu, tí alt avleitt virksems sambært Magna Laksáfoss í høvuðsheitum stavar frá teimum.

Í hesum sambandi er tað, at sonevnda multiplikatoreffektin – ringvirkningarnir – koma inn í myndina, og sum millum annað

Jóannes Jacobsen so harðliga finst at, tí eftir hansara tykki er tað ikki í samsvar við búskaparvísindi at brúka multiplikatorar í statiskum uppteljningum, men bara í konjunkturanalysisum.

Men eisini hesum vísir Magni Laksáfoss aftur.

– Eg skilji ikki, at ein búskapafrøðingur kann koma við einum sovorðnum uppá-haldi, tí eg kundi komið við einum hópi av útlendskum frágreiðingum, har multiplikatoreffektin verður innroknað júst soleiðis, sum eg geri, og lærubøkurnar siga tað sama. Ástøðið aftanfyrri áðurnevnda Harrod's foreign trade multiplier sigur millum annað púra greitt, at tá útflutningurin veksur í einari framleiðsluvinnu, veksa inntøkurnar eisini hjá øllum teimum, ið eru tengd at hesi vinnu, og hesi elva síðani til størri eftirspurning eftir vörum. Soleiðis virkar multiplikatoreffektin, tað eru ringvirkningar av øktum útflutningi, sigur Magni Laksáfoss.

BFI

Bruttofaktorinntøkan, BFI, er virðið á einari framleiðslu, frároknað føst gjöld sum eitt nú mvg og møgulan studning. Í føroyskum høpi verður ofta sagt, at samlaða BFI'ð fyrri allar búskapargeirarnar er bruttotjóðarúrtøkan, BTÚ, minus mvg.

BTÚ

Bruttotjóðarúrtøkan, BTÚ, er virðið á allari framleiðsluni av vörum og tænastrum í einum landi, tá virðið av rávörum, sum eru nýttar í framleiðsluni, er drigið frá.

FAKTA

Erik Gørtz

Erik Gørtz, professari, var ein kendur danskur búskaparfrøðingur, føddur í 1940, sum frá 1981 til 1984 var formaður í danska búskaparráðnum, Det Økonomiske Råd. Undan tí hevði hann eisini á yngri árum verið skrivari í ráðnum.

Samstundis, sum at hann tók við formanssessinum í danska búskaparráðnum, gjørdist hann professari í samfelagslýsing við Københavns Universitet. Hann var eisini formaður í danska kappingarráðnum 1990-1992, umframt at hann hevði fleiri onnur álitisstørv. Hann doyði 70 ára gamal í 2010.

Í 1994 var hann formaður fyrri einum toymi, sum av landsstýrinum varð sett at skriva frágreiðingina »Krisen i den færøske økonomi – herunder bankerne«, ið oftast bara verður rópt Gørtz-frágreiðingin. Hini í toyminum vóru Gudmundur Magnússon, professari og Eigil Waagstein, undirstjóri, meðan Michael Møller, professari, og Niels Vestergaard, búskaparfrøðingur, vóru skrivarar.